

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II.AKa.171/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w Z. z dnia (...)			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie			

o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów		

	<p>prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu</p>	
#	<p>art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia</p>	
#	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia</p>	
#	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka</p>	
#	<p>art. 439 k.p.k.</p>	
#	<p>brak zarzutów</p>	
<p>0.11.4. Wnioski</p>		

#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.2. Ocena dowodów				
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów				

(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
	<p>Obrońca oskarżonej zarzucił Sądowi I instancji:</p> <p>1) „...obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art.135 § 2 kpk poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że oskarżona popełniła czyn zabroniony opisany w tym przepisie, podczas gdy jej zachowanie nie było bezprawnym z uwagi na wyłączenie jego bezprawności w wyniku zaistnienia pozaustawowego kontratypu polegającego na dopuszczalności</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

	<p>krytyki kandydata na urząd głowy państwowy w czasie wiecu wyborczego;</p> <p>2) obrazę przepisów postępowania tj. art.7 kpk, która miała wpływ na treść zapadłego wyroku, poprzez dowolną, a w konsekwencji błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wynikających z niego faktów, prowadzącą do wykształcenia przekonania, że stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej był większy niż znikomy, podczas gdy prawidłowa ocena winna prowadzić do konkluzji, iż społeczna szkodliwość tego czynu, w szczególności z uwagi na zamiar towarzyszący oskarżonej, charakter okoliczności jego popełnienia oraz jego skutki, była znikoma...”</p>		
<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			

Sąd Apelacyjny
zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy
oskarżonej okazała
się zasadna choć
nie z powodów
podniesionych w
niej zarzutów.

W pierwszej
kolejności podnieść
należy, że w
stosunku do
przestępstw
wypełniających
dyspozycję art.135 §
2 kk, czy art. 226 §
1 k.k. przestępstwo
zniewagi musi być
interpretowane
jednocześnie zarówno
na gruncie
cytowanych
przepisów, jak i
art. 216 k.k. W
rozważaniach nie
można pominąć,
iż problematyka
odpowiedzialności
za przestępstwo
zniewagi na gruncie
obowiązującego
kodeksu karnego
rodzi szereg
wątpliwości.
Dostrzega się, że
takie samo
zachowanie w
zależności od
podmiotu zniewagi
rodzi
odpowiedzialność na
gruncie różnych
przepisów prawa.
Podkreśla się
nieracjonalność
takiego rozwiązania,
zwłaszcza w

kontekście normy określonej w art. 135 § 2 k.k., bowiem brak takiego unormowania i tak pociągałby odpowiedzialność sprawcy takiego czynu, pomijając przepis ogólny określony w art. 216 k.k., na zasadzie określonej w art. 226 § 1 k.k., z uwagi na to, że Prezydent Rzeczypospolitej P. także jest organem konstytucyjnym.

Pojawiły się wątpliwości co do zgodności z Konstytucją art. 135 § 2 k.k. W tym zakresie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny i wyrokiem z dnia 6 lipca 2011 r., w sprawie sygn. akt P 12/2009 (...)/6/51 orzekł o konstytucyjności tego przepisu.

Ogólnie przestępstwo znieważenia jest skierowane przeciwko godności osobistej człowieka, postrzeganej jako część wewnętrzna. Przepis art.216 kk chroni godność osobistą każdej osoby, a w przypadku art.135 § 2 kk – osobą tą jest urzędujący

Prezydent R..
Kodeks karny nie
podaje jednak
legalnej definicji
znieważenia, co
czyni te występki
określone w art.135
§ 2 kk, art.216
czy art.226 ex
definitione
określonymi w
sposób nieostyry
(por. I. Zgoliński,
W kwestii „granic”
występku
znieważenia z art.
216 kodeksu
karnego, „Ius
Novum” 2013/2, s.
48–49).

Zachowanie
sprawcy, o którym
mowa w wyżej
przywołanych
przepisach polega na
znieważeniu innej
osoby. Znieważenie
polega na ublżaniu
komuś, zachowaniu
się wobec niego
w sposób obraźliwy,
ubliżeniu go.
Według W. (Kodeks
Karny z
Komentarzem 1973
– I. A., W. Ś., W. W.
s.530) prawnokarne
znaczenie pojęcia
znieważenia zawiera
ujemną cechę takich
zachowań, które
uwłaczają godności
przysługującej
każdemu
człowiekowi.

Dla oceny, czy
określone
zachowanie stanowi

zniewagę, istotne
znaczenie ma
obiektywna ocena
tego zachowania,
rozważenie jego
społecznego
odbioru. Jeżeli
zachowanie sprawcy
nie zawiera
społecznie uznanych
cech zniewagi, to nie
stanowi
przestępstwa, nawet
jeśli osoba, do
której skierowane
było zachowanie
sprawcy,
subiektywnie
poczuła się tym
zachowaniem
obrażona. O uznaniu
określonego
zachowania za
zniewagę decydują
w pierwszym rzędzie
ogólnie przyjęte
normy obyczajowe,
w świetle których
pewne słowa, czy
gesty uznaje się za
obraźliwe.

Znieważenie polega
generalnie na
okazaniu innej
osobie pogardy,
uwłaczaniu czci,
ubliżaniu jej lub
innym zachowaniu
obraźliwym (por. P.
Hofmański, J. Satko,
Przestępstwa..., s.
44). O tym, czy
konkretne
zachowanie ma
charakter
znieważający,
decydują
przeważające w
społeczeństwie
standardy, oceny i

normy obyczajowe (por. W. Kulesza, Zniesławienie..., s. 165–169; zob. także postanowienie SN z 7.05.2008 r., III KK 234/07, OSNKW 2008/9, poz. 69). Zniesławienia nie należy utożsamiać z samym lekceważeniem, czy brakiem okazania szacunku innej osobie. Chodzi tu bowiem o zachowania poważniejsze. Lekceważenie zaś niewątpliwie w mniejszym stopniu narusza godność człowieka niż zniesławienie (por. R.A. Stefański, Zniesławienie: pojęcie i kryteria [w:] Przepisy przeciwko czci i nietykalności cielesnej, red. M. Mozgawa, Warszawa 2013, s. 158).

Przepisy przeciwko zniesławieniu prowadzą się do tych zachowań sprawcy, które wyrażają pogardę dla innej osoby, w szczególności mają poniżyć ją, uwłaczać godności oraz sprawić, aby poczuła się obrażona (por. postanowienie SN z 7.05.2008 r., III KK 234/07). Chodzi tu o

wszelkie zachowania sprawcy, niezależnie od ich formy. Przy ocenie znieważenia należy uwzględnić także kontekst czasowo-sytuacyjny, w którym dane zachowanie miało miejsce. Z tych względów należy przyjąć, że dla oceny zachowania znieważającego najbardziej miarodajne jest **kryterium mieszane, tj. obiektywno-subiektywne, uwzględniające zarówno normy społeczne, jak i stanowisko pokrzywdzonego** (R.A. S., Zniewaga..., s. 150–161). Trafna jest bowiem konstatacja, że „poniżenie godności ludzkiej obrażonego będące zasadniczym czynnikiem składowym karygodnej obrazy osobistej jest samo przez się pojęciem nader luźnym i względnym, bo zależnym od stopnia kultury i uobyczajnienia, od zapatrywań i zwyczajów danego środowiska, od wzajemnego stosunku stron, od ich wrażliwości i uosobienia, od stanowiska i zawodu

obrażonego (i honor
zawodowy), a
poniekąd nawet
od okoliczności
zewnętrznych
miejsca i czasu –
słowem od całego
splotu warunków
zdolnych uczynkom,
słowom lub gestom
nadać piętno
karygodnej
zniewagi.

Każdorazowa ocena
obelżywości
zachowania się lub
odezwania
oskarżonego i
uznania w nim
znamion karygodnej
zniewagi należy do
sądu

wyrokująco (orzeczenie
SN z 28.08.1932 r.,
Zb. Orz. 1932, poz.
175). (Konarska-
Wrzosek Violetta
(red.), Kodeks
karny. Komentarz,
wyd. III -
Opublikowano:
WKP 2020, tezy 1, 3
do art.216)

Przestępstwo
znieważenia
sprowadza się do
tych zachowań
sprawcy, które
wyrażają pogardę
dla innej osoby,
w szczególności
mają poniżyć ją,
uwłaczać godności
oraz sprawić, aby
poczuła się obrażona
(por. postanowienie
SN z 7.05.2008 r., III
KK 234/07).

Dopuszczenie się
znieważenia
Prezydenta R.
możliwe jest tylko
umyślnie i jedynie z
zamiarem
bezpośrednim, z
uwagi na
intencjonalny
charakter znamienia
"znieważa". Sprawca
chce przez działanie
wyrazić swój
negatywny stosunek,
pogardę dla adresata
znieważenia.

Oskarżonej
zarzucono, że
publicznie
znieważyla
Prezydenta
Rzeczypospolitej P.
A. D. słowem
powszechnie
uznanym za
obelżywe. Zarówno
prokurator we
wniosku o
warunkowe
umorzenie
postępowania, jak
również później
Sąd w zaskarżonym
wyroku unikają
podania wprost
jakiego słowa użyła
oskarżona. Nie
każde słowo
powszechnie uznane
za obelżywe stanowi
zniewagę. Jak już
wyżej wspomniano
znieważenie polega
generalnie na
okazaniu innej
osobie pogardy,
uwłaczaniu czci,
ubliżaniu.

Znieważenie ma odnosić się do cech osobistych znieważonego.

Dlatego zdaniem Sądu Apelacyjnego koniecznym staje się odwołanie do słownika języka polskiego PWN według, którego użyte przez oskarżoną słowo oznacza:

- po pierwsze wulgarnie określenie stosunku płciowego,
- po drugie wulgarnie **ignorować kogoś** lub coś
- i po trzecie wulgarnie o różnych częściach ciała w znaczeniu „boleć”

w znaczeniu przymiotnikowym słowo to także wulgarnie wyraża negatywne uczucia, rzadziej podziw wobec kogoś lub czegoś. Z wyżej podanych definicji ta druga wydaje się najbardziej adekwatna do sytuacji będącej przedmiotem osądu w niniejszej sprawie **ignorować kogoś** lub coś.

Uwzględniając kontekst czasowo-sytuacyjny, w którym dane zachowanie miało miejsce tj. wiec wyborczy, w czasie trwania kampanii wyborczej przed wyborami na urząd Prezydenta R. to oczywistym jest, że przewodnim motywem działania oskarżonej było wyrażenie sprzeciwu wobec prezydentury A. D., którą oskarżona oceniała krytycznie.

Oskarżona nie miała intencji znieważenia Prezydenta, a swoim zachowaniem na wiecu wyborczym, w czasie trwającej kampanii wyborczej na urząd Prezydenta manifestowała dezaprobatę wobec jednego z kandydatów.

Można nad tym ubolewać, ale polemizować z tym nie sposób, że wiece wyborcze generalnie nie są wzorem kurtuazji, i to nie tylko za sprawą obywateli, ale także za sprawą samych polityków, a poziom debaty publicznej w ostatnich latach uległ radykalnemu obniżeniu. W demokratycznym

państwie prawa
używanie słów "J...ć
....." w miejscu
publicznym podczas
zgromadzenia –
wiecu wyborczego
wyrażającego
sprzeciw i
dezaprobatę wobec
jednego z
kandydatów musi
być uznane za
dozwolony wyraz
dozwolonej krytyki.
Europejski Trybunał
Praw Człowieka
w wyroku z
października 2008
r., orzekł, że
przedstawiciele
władzy muszą
tolerować krytykę,
nawet wyrażoną w
obraźliwej formie.

Należy w tym
miejscu także
podnieść, iż w
orzecznictwie
Europejskiego
Trybunału Praw
Człowieka podkreśla
się, że wolność
wypowiedzi stanowi
jedną z zasadniczych
podstaw
społeczeństwa
demokratycznego,
jeden z warunków
jego rozwoju i
spełnienia każdej
osoby. Wolność ta
w myśl art.
10 Konwencji o
ochronie praw
człowieka i
podstawowych
wolności ma
zastosowanie nie
tylko do "informacji"

czy też "poglądów",
które są przychylnie
przyjmowane,
uznawane za
nieobraźliwe albo
obojętne, lecz także
do tych wypowiedzi,
które obrażają,
szokują lub
wprowadzają
niepokój. Takie są
bowiem wymogi
pluralizmu,
tolerancji i szerokich
horyzontów
myślowych.

Jak wskazuje
ugruntowane także
w krajowym w
orzecznictwie
stanowisko, w
wypadku polityka
nie każde
zachowanie
naruszające pewne
standardy kultury,
obyczaju,
przyzwoitości może
być utożsamiane
ze znieważeniem.
Dlatego aby mówić
o zaistnieniu
przestępstwa,
znieważenie musi
osiągnąć taki stopień
pogardy, którego nie
da się
usprawiedliwić i
stanowić
nieracjonalizowany,
złośliwy atak
osobisty. Mając na
uwadze opisywane
powyżej motywy, a
także okoliczności w
jakich doszło do
tego zachowania, z
taką sytuacją w
przypadku

oskarżonej nie
mamy do czynienia.

Uwzględnić należy,
że wypowiedź
oskarżonej była
jednorazowa, miała
charakter
spontaniczny, a w
swej treści choć była
wulgarna, (czego
w żadnym razie
Sąd Apelacyjny nie
aprobuje) nie nosiła
cech znieważenia.

Dodać także należy,
iż w kodeksie
karnym
przedmiotem
ochrony są nie tylko
godność i dobre imię
Prezydenta, lecz
przede wszystkim
powaga i
niezakłócone
funkcjonowanie tego
organu państwa,
porządek publiczny,
a w niektórych
sytuacjach także
bezpieczeństwo
Rzeczypospolitej.

Mając na uwadze
wszystkie opisane
powyżej
okoliczności, w
jakich doszło do
będącego
przedmiotem
postępowania czynu
oskarżonej, uznać
należy, iż z
całą pewnością nie
doprowadziła ona
do jakiegokolwiek
zakłócenia
funkcjonowania
organu państwa

<p>jakim jest Prezydent, ani tym bardziej do destabilizacji państwa, co także jest argumentem przemawiającym za wnioskiem, iż swoim zachowaniem nie wypełniła znamion przestępstwa określonego w art.135 § 2 kk.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Obrońca oskarżonej wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Uwzględniając powyższe wywody Sąd Apelacyjny uznał, że oskarżona swoim zachowaniem nie wypełniła znamion przestępstwa określonego w art.135 § 2 kk. i uwzględnił wniosek obrońcy o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
	<p>Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>0.11.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Zwiąże o powodach utrzymania w mocy</p>		
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>0.0.11.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>0.0.1Sąd zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżoną od popełnienia zarzucanego jej czynu.</p>		

Zwiąże o powodach zmiany			
Sąd Apelacyjny uznał, że oskarżona swoim zachowaniem nie wypełniła znamion przestępstwa określonego w art.135 § 2 kk			
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze			

wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
2.	Kosztami procesu na podstawie art.632 pkt. 2 kpk obciążono Skarb Państwa.		
7. PODPIS			
U. D. M. Ś. P. G.			